

Nød gjøre dette gjældende, skjøndt jeg ikke indseer, hvad det er for nye Forsvarsmidler, det ærede Medlem tænker sig. Men i det Dieblif, Staten gaar hen og benytter sine egne Fæstningsværker til Behyggelse, nedlægger dem som Fæstningsværker og som Bolde for at anvende dem som Byggegrunde, er hele Befæstningstanken dermed opgiven, og man kan da ikke længer fastholde en Indskrænkning, der, som det meget rigtigt er blevet bemærket, kun gaar ud paa, at Staten skal have Ret til „indhjætt at sende sine Kanonlugler“ fra sine Bolde udover et vist Terrain. Naar Kanonerne ere borte, og Boldene ere borte, og der altsaa ikke længer kan stydes fra dem, maa nødvendigvis hele denne Indskrænkning falde bort. Den Betragtning, som er kommen frem fra det ærede Medlem for Bornholm, tildeels blev accentueret af den ærede Krigsminister og nu for lidt siden blev stærkt betonet af det ærede Medlem for Odense (Ernst), gik ud paa, at Staten slet ikke kunde staa sig ved det hele Arrangement, naar den ikke fik denne Erstatning for Byggeindskrænkningens Ophævelse. Det er noget af det Mærkværdigste, jeg har hørt, at, naar Staten eier 228 Tønder Land, liggende ganske tæt ved den overbebyggede By, skulde disse 228 Tønder Land ikke være Noget værd som Byggegrunde, fordi de bestaa af Bolde og Grave, af hvilke de første ikke indeholde Jord nok til at fylde de sidste. Jeg beder den høitærede Krigsminister gjøre et dristigt Forsøg i denne Retning. Lad ham tilbyde at sælge de 228 Tønder Land, som Staten eier i Boldene, Gravene og Glacierne, og han vil sikkert snart komme til det Resultat, at der ligger der en meget stor Værdi, selv om dens Anvendelse er knyttet til bestemte, i Detail udarbejdede, med det Offentliges Vel for Die fastsatte Planer, og at han derved vil kunne faae et overordentligt værdifuldt Activ i sin Haand istedetfor de Grunde, som nu ligge ubenyttede hen. Dersom den hele Foranstaltning virkelig er baseret paa den ene Million Rigsdaler, som, høist regnet, vil kunne strues ud af de paagjældende Grundeiere, saa har Staten ikke saa stor Interesse i Sagen, saa kan Staten sidde ganske roligt; men jeg er overbevist om, at der ligger en langt større Interesse deri, at Staten vil kunne realisere langt

mere end denne ene lille Million, og der er derfor ikke den allermindste Fare for, at Krigsministeren vil trække sig tilbage som den brede Achilles til sit Telt, dersom han ikke faaer denne Erstatningssum af en Million Rigsdaler. Ja, Krigsministeren har en saa stor Interesse i at faae denne Sag ført igjennem, at man kan være overbevist om, at, selv om de private Grundeieres Ret varetages, vil der være en tilstrækkelig Tilskyndelse for ham til at faae denne Sag hurtigst muligt bragt igjennem.

Der er en Misforstaaelse, som det forekommer mig temmelig hyppigt er kommen frem, og som det derfor maaskee kan være hensigtsmæssigt at tale Noget om. Flere ærede Talere have nemlig været af den Anskuelse, at den Erstatning, hvorom der er Tale, ikke blot skulde være et Vederlag for Ophævelsen af den militaire Servitut, men ogsaa paa en Maade en Erstatning til Staten for de Anlæg af Veie og Gader, som Lovforslaget omtaler, ja, for Nedlæggelsen af Kloaker i disse Veie, for Broslægning af disse Gader, ja, jeg troer endogsaa, at der er faldet en Ytring om Belysningen af disse Gader. Dette er dog vistnok den fuldstændigste Misforstaaelse. Jeg troer ikke, at Lovforslaget i mindste Maade indlader sig paa at lade Staten optræde som Nedlægger af Kloaker eller Broslægger af Gader; jeg troer, at det Hele, Lovforslaget taler om — og det er vel § 7, der siges til — er Afstikning af Veie, idet forresten deres videre Anlæg, deres Farbargjørelse, deres Broslægning, Belysning osv. overlades til ganske Andre. Dersom der er Tale om, at de private Grundeiere skulde udrede et Vederlag for den Fordeel, der hedes dem, ved at overhovedet den hele Grund bliver bragt i en saadan Stikfelse, at den egner sig til Behyggelse, saa er dette noget ganske Andet. Derom kan der ikke være den mindste Tvivl eller Tvist, at alle saadanne Udgifter, som Staten i den Retning maatte paatage sig til det Offentliges Tarv, er den berettiget til at kræve sig vederlagte af de tilstødende private Grundeiere. Men her er Talen om noget ganske Andet, her er Tale om en blot og bar Erstatning for Ophævelsen af en hidtil bestaaende Indskrænkning. Det er ikke et Gode, som Staten byder Grundeierne, det er en Byrde,